

INLEDNING

Lugnet på övre däck

DET SÄGS ATT när ett fartyg råkar ut för en olycka och riskerar att sjunka dröjer det innan folk hoppar i livbåtarna. För de flesta är det nästan en omöjlig tanke att ett stort modernt fartyg skulle kunna sjunka. Även om det uppenbarligen har skett en olycka är tron så stark på att någon kommer att lösa situationen att de hellre väntar och ser. Besättningen borde lyckas

ställa allt till rätta eller så kommer det väl hjälp utifrån? Först när det står klart att fartyget faktiskt håller på att sjunka rusar folk till livbåtarna i panik.

Denna reaktion är ett av många exempel på förnekelse – ett fullt mänskligt beteende som slår till när något blir för läskigt.

I KLIMATFRÅGAN är förnekelsen närvarande hela tiden. Denna vecka har jag varit på en konferens om hur de tre

kriserna ekonomi, ekologi och energi skulle kunna lösas med ett nytt grönt kontrakt, *a green new deal*. Forskare har greppat micken och hur tydligt som helst visat att den rika delen av världen – genom att överutnyttja resurserna – är på väg att köra hela planeten in i flera olika väggar. Ingen säger emot. Sedan kliver nästa talare upp på scenen och förklarar att skeppet nog ska kunna fortsätta tuffa fram ungefär som nu – vi behöver bara hitta lite nytt bränsle.

DET ÄR SVÅRT att helt undvika förnekelsemekanismerna när hotet från klimat-, energi och ekonomikrisen är så otäckt. Men för en liten grupp, alla äldre män, blir detta hot så fasansfullt att det fullständigt slår slint. De förnekar rubbet. Klimatförändringarna ses rent av som något bra – det blir ju varmare!

På det sjunkande fartyget är det dessa herrar (se veckans reportage på sidorna 8–11) som går runt och ropar till alla de ser: "Ta det lugnt!" Trots att folk på de nedre däckerna redan har vatten upp till halsen.

DAVID JONSTAD
reporter